

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

1909. év, június 15.

XII. FÜZET.

XLVIII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évi díj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek téra stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utcza 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben postai-jegygyel „reclamatio” teendő.

“Patria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékozásául! Az „Erdészeti Lapok“ közleményeik körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bármilyen tudósításokat, valamint felvesszük az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokoni kötelekben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott ivnyi eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel 40—48 K, ha az átdolgozást igényel, avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 24—40 K, oly fordításért, mely átdolgozást igényel, 16—24 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség az év végével küldi meg, kívánatra azonban előbb is.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes félvekre s ilyeneken is csak az egyik oldalra, törött alakban írják. A cikkekhez tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban kell készíteni, mint a milyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvétetni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különlönyomatokat* is készített a szerzők számára. A nyomdai költség (füzve, de boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ivenként 7 K, 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlönyomatok előállítására 30 példánynál 3 K 60 fill., 50 példánynál 4 K-val, 100 példánynál 5 K-val többbe kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok *csak egy példányt* szerezhethetvén meg *kedvezményes áron*, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Bpest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek rendelhetők meg:

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkeszti *Bund Károly*. Előfizetési ára 1 évre 16 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron

AZ ERDŐ. Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti és vadászati altisztek részére. Szerkesztik *Sugár Károly* és *Balogh Ernő* m. kir. főerdőmérnökök. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Ára 1 évre 4 K.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1909. ÉVI (28.) ÉVFOLYAMA. Teljesen elfogyott.

AZ ERDŐÖR vagy AZ ERDÉSZET ALAPVONALAI KÉRDÉSEKBEK ÉS FELELETEKBEK. Irta: *Bedő Albert*. VIII. kiadás, 1902. Ára 6 K. 6 kor. 55 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve és ajánlva küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: *bölcsészai Belházy Emil*. Ára tagoknak 6 K, nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. Irta: *Fekete Lajos* és *Mágócsi-Dietz Sándor*. I. kötet Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 18 K.

A TÖLGY ÉS TENYÉSZTÉSE. Irta: *Fekete Lajos*. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 4 K, másoknak 6 K. Kapható a szerzőnél is *Selmeczbányán*

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

XLVIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

12. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. * Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz., II. em.

* A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének. *

(Telefon: 37-22.)

Az erdőtiszt tartására vonatkozó kötelezettség kijátszása.

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. vagy röviden az erdőtörvény végrehajtása életbelépte óta oly szigorú és részrehajlatlan volt, hogy ahhoz szó nem fért s végrehajtóinak tiszteletet szerzett az egész vonalon.

Ujabbán azonban egyes olyan jelenségek merülnek fel, amelyek arra engednek következtetni, hogy az említett szigor némely tekintetben enyhül s a végrehajtás ellenőrzése mintha már nem állana a jó ügyhöz méltó fokon.

S ha el is tekintek attól, ami a szegényebb néposztály segítésében, közgazdasági érdekek támogatásában: mint az erdei legeltetés kiterjedtebb használatában s általában a modern szociálpolitikában leli, ha nem is mindenkor jogos alapját: úgy mégis kénytelen vagyok rámutatni olyan jelenségekre, amelyek bizonyára ellentétben állanak az erdőtörvényt megalkotók szándékával.

A hivatkozott törvény 17. §-a felsorolja azokat az erdőbirtokokat, amelyek rendszeres gazdasági terv szerint kezelendők. A 21. §. pedig elrendeli, hogy a 17. §-ban megnevezett erdőbirtokosok kötelesek szakértő erdőtiszteket tartani, *de nem hatá-*

rozza meg az erdőterület nagyságát, amelyre nézve szakértő tiszt alkalmazását megköveteli. Ezzel szemben megengedi, hogy közös erdőtiszt tartására több erdőbirtokos is egyesülhessen.

Ezen törvényszakasz védelme alatt azt tapasztaljuk, hogy 5000, sőt 10.000 kat. holdat meghaladó erdőbirtokok tulajdonosai egyszerűen erdőőri minőséggel rendelkező egyéneket alkalmaznak s valamely szomszéd birtokos beleegyezésével, annak törvényes minősítéssel bíró erdőtisztjét jelentik be, mint az erdőkezeléssel megbízottat. Ez tehát a „*strohmann*“, aki az erdészeti bizottságokkal való érintkezéshez odaadja nevét, vagyis az illető ügyiratokat aláírja.

Hogy ebből az erdőkezelésre haszon nem háramlik, az világos; valamint nem szorul magyarázatra, hogy ez csak az erdő-törvény kijátszása. S végül nem szorul bizonyításra az sem, hogy az erdőtörvény tervezői és megalkotói előtt nem ilyen nagyságu birtokok lebegtek akkor, amikor közös erdőtiszt tartásának megengedését a törvényben kimondották.

Ilyen alapon, a 21. §-ból folyólag, az erdőtisztí minősítés, látszólag törvényes alapon, lépten-nyomon nemcsak kijátszható, de ez végül odavezethet, hogy a legnagyobb kötött birtokok haszonélvezői is egy-két minősített tisztviselővel kezeltetnék erdőbirtokaikat. S ha ez lehetséges, akkor fölösleges volt a minősítést megállapító §; mert a nagyobb erdőbirtokosok az erdőtörvény megalkotása előtt is alkalmaztak egy-két végzett erdőtisztet; de mert az erdőgazdaság és a hozzáfűzött követelmények ezen intézkedést megkövetelték, törvénybe iktattuk, hogy a kezelőszemélyzet is főiskolai végzettséggel bírjon. Ezt pedig nem azért cselekedtük, hogy a végzett erdészeket elhelyezhessük; mert tudjuk, hogy a hivatkozott törvény életbeléptetése idején távolról sem volt elég minősített erdészünk az állások betöltésére.

Nem lobbanthatja tehát szemünkre senki, hogy a minősítést megállapító szakasz pro domo készült. Mert csak az erdőtörvény hatása folytán, a múlt század nyolczvanas éveiben özönlött az ifjuság olyan tömegekben az akadémiára, hogy a végzett fiatal erdészek egy része nem talált pályáján elhelyezést és más téren volt kénytelen elhelyezést és boldogulást keresni.

A haladás jelszavával léptünk a békés küzdelem terére, hogy

rohamlépésben pótoljuk a mulasztásokat és utolérhessük a előrehaladottabb nemzeteket. S amikor ebből folyólag tanulásra bizdítjuk a fiatalságot, másrészt elnézzük, hogy a megélhetés feltételeit, az érvényesülés és a tanultak érvényesítésének lehetőségét, az erdőtörvény egyik hiányosan végrehajtott szakaszára támaszkodva, hogyan veszik ki a fiatal erdészek kezéből.

Minden vagyonnal, minden társadalmi pozícióval kötelezettségek járnak, amelyek a vagyonnal, jövedelemmel egyenes arányban növekszenek; teljesítésük különösen az erdőgazdaság terén követelhető meg, mert az erdő nem csupán magánvagyon, hanem a közjó egyik tényezője is. S az itt említett törvényes kötelezettségnek eleget tenni annál könnyebb, mert az erdőbirtokos helyesen felfogott érdeke is ehhez van fűzve. A meg nem felelő helyen alkalmazott takarékoság pedig mindenben és mindenkor megbosszulja magát.

Jelen soraim célja: ezen visszaélések megszüntetésére irányítani a földmivelésügyi kormány figyelmét, melynek módjában van a törvény szellemét rendeleti uton megmagyarázni s végrehajtását a kir. erdőfelügyelők útján megkövetelni.

Figyelő.

Római erdőigazgatási emlék Pannoniából.

(A „*Praepositus silvarum dominicarum*“ dokumentálása Vas megye nyugati hegységéből, a Borostyánkő és Irottkő vidékéről.)

Irta: *Téglás Gábor.*

Ide s tova három évtized óta legtöbbször hazánk erdős vidékein folytatott régészeti buvárlataim közben annyiféle alakban élvezők az erdészeti tisztikar előzékenységét, hogy már hálás megemlékezés tanujele gyanánt is szeretnénk régi ígéretünkhöz képest, a rómaiak hazai erdészetről szintén valami felfedezéssel kedveskedni. Azonban az ígéretet sokkal könnyebb vala kiszalasztani, mint beváltani, s most a megvalósítási kísérletek meddősege érezteti csak igazában a kérdés fogas és nehéz voltát. Ez a sok nehézség azonban lehangolás helyett még lelkesítőbb serkentésül